

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W ORZYSZU
TYPU „B”

I. Cel ogólny funkcjonowania domu.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Orzyszu jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu: A,B,C - zwanych uczestnikami, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w zakresie przystosowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Dom przeznaczony jest dla 60 dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- osób przewlekłe psychicznie chorych (typ A);
- osób z upośledzeniem umysłowym (typ B);
- osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Dom dysponuje czterema miejscami całodobowego pobytu.

ŚDS działa przez co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie prowadzone są zajęcia z uczestnikami.

Uczestnikami zajęć mogą być osoby pełnoletnie, zamieszkałe na terenie Gminy Orzysz, ewentualnie z gmin ościennych, po zawarciu stosownego porozumienia z organami jednostek samorządu terytorialnego właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do ŚDS, powierzającymi realizację zadania publicznego. Skierowanie do Domu następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Głównym celem Domu jest zapewnienie podopiecznym możliwości aktywnego i autentycznego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, dającego im zadowolenie z życia, z podtrzymaniem relacji rodzinnych oraz poczucia bliskich więzi z ludźmi oraz środowiskiem lokalnym, w warunkach bezpieczeństwa i akceptacji.

Cel ten realizowany jest poprzez świadczenie usług w ramach indywidualnych oraz zespołowych treningów.

Rodzaj i zakres usług świadczonych w Domu jest dostosowany odpowiednio do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika oraz zgodny z założeniami Indywidualnego Planu Postępowania Wspierająco-Aktywizującego.

Cele i zadania ŚDS wpisują się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Orzysz na lata 2014-2020. Zdiagnozowane potrzeby społeczne wykazały:
-aktywizację osób starszych i niepełnosprawnych – poprzez dążenie do wzrostu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych;

- utworzenie miejsca dziennego pobytu dla starszych mieszkańców, w ramach którego będzie prowadzona terapia zajęciowa, rehabilitacja ruchowa, zajęcia sportowo - rekreacyjne oraz imprezy kulturalne;
- zaangażowanie osób starszych w inicjatywy wolontarystyczne, sprzyjające wymianie międzypokoleniowej oraz kultywowaniu tradycji i zwyczajów;
- wsparcie osób chorych, niepełnosprawnych, chorych psychicznie;
- większy udział w życiu społecznym osób starszych, niepełnosprawnych i dotkniętych chorobą na terenie gminy Orzysz.

Poza Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Gmina Orzysz nie posiada instytucji świadczących opiekę i pomoc osobom niepełnosprawnym. Osoby niepełnosprawne korzystają z pomocy na szczeblu powiatu w niżej wymienionych instytucjach:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Piszcu,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Piszcu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W Gminie Orzysz duży procent stanowi społeczeństwo w tzw. podeszłym wieku tj. powyżej 60 roku życia, (wg stanu na dzień 31.12.2012r. – 1497 mieszkańców, co stanowi powyżej 15% ogółu mieszkańców gminy) schorowane i wymagające znaczących nakładów na świadczenia zdrowotne. W poprzednim okresie analizy dokonywanej na potrzeby strategii na lata 2010-2013 było to niecałe 14% ogółu mieszkańców. Biorąc pod uwagę ujemny przyrost naturalny świadczący wyraźnie o starzeniu się społeczeństwa gminy Orzysz należy podjąć szczególne działania skierowane właśnie do tej grupy mieszkańców.

Zjawiska starzenia się i niepełnosprawności są ze sobą ściśle powiązane. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych wynika w dużej mierze z procesu starzenia się społeczeństwa. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności. Warto ponadto zwrócić uwagę, że ze zjawiskiem niepełnosprawności silnie skorelowany jest również inny powód udzielanej przez MOPS pomocy, mianowicie ciężka lub długotrwała choroba.

Z analizy MOPS w Orzyszu wynika, że rośnie liczba osób starszych wymagających systematycznej i stałej pomocy w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Stąd konieczność zwiększenia wydatków związanych z umieszczeniem ludzi starszych w DPS czy rozszerzenia sieci usług opiekuńczych. Nie mniej jednak ważna jest kwestia partycypacji tej grupy społecznej jak najdłużej w życiu zawodowym, społecznym, kulturowym, co zapobiegnie izolacji i wykluczeniu osób starszych. Niektóre organizacje działające na terenie naszej Gminy podejmują działania, których adresatem są osoby starsze, jednak w skali potrzeb jest to

niewystarczające.

II. Cele szczegółowe działalności ŚDS

Oferta dla Uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy typu B jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne.

- kształtowanie u osób upośledzonych umysłowo umiejętności niezbędnych do wyrobienia zaradności w życiu codziennym oraz samodzielności w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych;
- kształtowanie umiejętności z zakresu samoobsługi i higieny osobistej (w tym szczególna uwaga ukierunkowana na usprawnianie wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego);
- wsparcie w zakresie poradnictwa psychologicznego i pomocy w dostępie do świadczeń zdrowotnych;
- integrowanie uczestników z ich środowiskiem lokalnym, w tym rodzinnym, sąsiedzkim, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji miejskiej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- kształtowanie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie.

III. Formy prowadzonej działalności

Dla osiągnięcia wyznaczonych celów Dom świadczy następujące usługi :

1. Trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym:

- Trening dbałości o wygląd zewnętrzny oraz trening nauki higieny
- Trening kulinarny
- Trening umiejętności praktycznych
- Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi

2. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów

3. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego

4. Całodobowe treningi samoobsługi i umiejętności społecznych
5. Poradnictwo psychologiczne
6. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych

7. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia
8. Niezbędna opieka
9. Terapia ruchowa
10. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy,
11. Współpraca z jednostkami ochrony zdrowia i innymi podmiotami, w tym w szczególności z rodzinami i innymi osobami z otoczenia uczestników

IV. Metody, sposoby i kryteria oceny efektów działalności Domu

Dla osiągnięcia wyznaczonych celów powołany jest zespół wspierająco - aktywizujący, który opracowuje indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego w porozumieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem. W planie określony jest rodzaj i zakres zajęć dla uczestnika, dostosowanych do jego potrzeb oraz możliwości psychofizycznych.

Określenie planu dla uczestnika nowoprzyjętego poprzedzone jest trzymiesięcznym okresem wstępnym niezbędnym dla oceny możliwości psychofizycznych uczestnika.

Zespół wspierająco - aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb, jednak co najmniej raz na 6 miesięcy, celem analizowania przebiegu procesu wspierająco-aktywizacyjnego uczestników i ewentualnej jego modyfikacji. Zespół sprawdza, czy przyjęte metody i formy są stosowane i czy proces przebiega bez zakłóceń.

Ocenie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Orzyszu, służą następujące metody, sposoby i kryteria:

- a) ocena ewaluacji uczestnika;
- b) sprawozdanie roczne merytoryczno – finansowe z funkcjonowania Domu;
- c) ocena funkcjonowania placówki wynikająca z przeprowadzonych kontroli finansowych i merytorycznych;
- d) współpraca, relacje z rodzinami i najbliższymi uczestników zajęć oraz ich opinie;
- e) ilość instytucji środowiska lokalnego na stałe lub okazjonalnie współpracująca z placówką.

Ocenie postępu uczestników służą następujące metody, sposoby, narzędzia:

- a) ocena i weryfikacja sporządzana przez zespół wspierająco – aktywizujący postępów terapeutycznych każdego podopiecznego, średnio co pół roku. Aktywność i samodzielność

uczestników zajęć jest oceniana w takich sferach jak: samoobsługa i funkcjonowanie, umiejętności społeczne i interpersonalne, umiejętność spędzania czasu wolnego oraz sprawność fizyczna.

b) prowadzenie przez zespół terapeutyczny teczek imiennych podopiecznych zawierających oprócz planu postępowania wspierająco – aktywizującego arkusze spostrzeżeń i obserwacji, notatki służbowe oraz informacje o leczeniu;

c) lista obecności uczestników zajęć na poszczególnych zajęciach w placówce;

d) dzienniki zajęć przeprowadzonych z podopiecznymi, regularnie prowadzonych przez terapeutów, zawierające m.in. tematykę zajęć, sposób ich realizacji oraz uwagi dotyczące uczestników.

V. Możliwości realizacji poszczególnych form działania w Domu

Środowiskowy Dom Samopomocy w Orzyszu prowadzi swoją działalność terapeutyczną na rzecz osób przewlekle psychicznie chorych w pomieszczeniach wyposażonych w odpowiedni sprzęt i urządzenia.

Placówka zatrudnia osoby niezbędne do realizacji zadań i zapewnienia sprawnego funkcjonowania, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia opieki i bezpieczeństwa Uczestników. Osoby zatrudnione w Domu do prowadzenia danego rodzaju zajęć lub wykonywania czynności, posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.

VI. Przyjęte kierunki dalszego rozwoju Domu

W celu wprowadzenia nowych form wsparcia placówka będzie współpracowała z organizacjami pozarządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi ośrodkami wsparcia. Ważnym elementem działalności będzie aktywizacja społeczna i podejmowanie działań niwelujących uprzedzenia i stereotypy dotyczące osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych, a także zwrócenie uwagi władz i społeczności lokalnej na problemy tej grupy osób. Cele te, będą realizowane poprzez organizowanie cyklicznych imprez takich jak „Orzyskie Spotkanie Środowiskowych Domów Samopomocy”, nawiązywanie współpracy z innymi ośrodkami. Działania te adresowane będą do podopiecznych ŚDS oraz społeczności lokalnej.

Ważnym aspektem jest również dbałość o zapewnienie i utrzymanie odpowiedniego poziomu usług świadczonych przez Dom, promocja Domu oraz pozyskiwanie nowych uczestników. Niezbędnym elementem w kierunku dalszego rozwoju Domu jest podnoszenie kwalifikacji pracowników, udział w konferencjach, seminariach a także szkoleniach.

mgr Zbigniew Włodkowski

mgr Zbigniew Włodkowski
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

ŚRODOWISKOWY
DOM SAMOPOMOCY w Orzyszu
ul. Wojska Polskiego 17b, 12-250 Orzysz

mgr Katarzyna S. Słowińska
DYREKTOR
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Orzyszu